

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

16.5.2023

Julkinen

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumin pöytäkirja 16.5.2023

Aika 16.5.2023 klo 13–15

Paikka Fingridin toimisto, Lökkisepäntie 21, 6. krs Sauna

Paikalla	Eero Järvinen	Fingrid Oyj
	Teemu Väre	Fingrid Oyj
	Anssi Toura	Helen Oy
	Jarmo Lapakko	EPV Energia Oy
	Jari Aurojärvi	Power-Deriva Oy
	Miia Miettinen	Energiateollisuus ry
	Seppo Nurminen	Enerim Oy
	Jari Nykänen	Paikallisvoima ry (Poistui kohdassa 1.4)
	Suvi Peltoketo	Fingrid Oyj (Poistui kohdan 1.2 jälkeen)
	Jukka Rinta-Luoma	Fingrid Oyj (Poistui kohdan 1.2 jälkeen)

Poissa	Pasi Kuokkaen	EIFi
	Ina Lehto	Energiateollisuus ry
	Riina Heinimäki	Energiateollisuus ry
	Janne Kauppi	Energiateollisuus ry
	Henri Kemppe	UPM Energy Oy
	Elina Säiläkivi	Caruna Oy

1 Asialista**1.1 Kokouksen avaus**

Aloitettiin kokous n. 10 minuuttia etuajassa, sillä kaikki osallistujat olivat jo paikalla. Eero kertoi lyhyesti, että pääaiheena kokouksessa olisi joustomarkkinakehitykseen liittyvä tiedonvaihto ja sen tarpeet.

1.2 Joustomarkkinakehitys ja sen edellyttämät tiedonvaihtomuutokset

Jukka Rinta-Luoma ja Suvi Peltoketo esittelivät joustomarkkinakehitystä ja sen edellyttämiä muutoksia tiedonvaihtoon (ks. materiaalit). Esiteltäessä Fingridin best estimate -arvioita tuulivoiman ja aurinkovoiman määrän kasvusta tuleville vuosille heräsi kysymys siitä, paljonko liityntärajoitukset ovat vaikuttaneet tähän. Tästä ei ollut tietoa. Keskusteltaessa sijaintitiedon korostuneesta merkityksestä tulevaisuudessa tarkennettiin, että olennainen tieto on resurssin liittymispiste verkkoon. Sijaintitietoon liittyy myös tuoreita huolia tietoturvan näkökulmasta, sillä nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa erityisesti kriittiseen infrastruktuuriin liittyvää dataa tulee jakaa vain harkiten. Tähän liittyen on myös valmistelussa uusia direktiivejä (NIS-2 ja CER) jotka voivat rajoittaa täysin avoimen datan jakamisen mallia. Oltiin kuitenkin yhtä mieltä siitä, että sijaintitieto on oleellinen asia tulevaisuuden sähkömarkkinoilla ja jollakin tavalla tiedon määrää eri (järjestelmää ylläpitävien) osapuolien välillä tulee lisätä. Kommentoitiin, että markkinatoimijoille ei välttämättä ole tarpeellista esittää tietoa samalla tarkkuudella, millä

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

16.5.2023

Julkinen

verkot tarvitsevat sitä. Joka tapauksessa turvallisuusaspekti on tärkeää pitää mielessä kehitystyön edistyessä.

Keskusteltaessa Demand Side Flexibility -verkkokoodin työstöstä huomiona nousi, että kansallisen tason keskustelu ja vaikuttaminen on ollut puuttellista. Työtä tarkastelevissa työryhmissä on kyllä jäseniä, mutta työtä tehdään erillään. Verkkokoodista on tulossa 6 viikkoa auki oleva kuuleminen elokuussa, jolloin työtä voi kommentoida. Tässä vaiheessa nostettiin keskusteluun myös se, missä olemme käytännössä menossa joustomarkkinoiden ja tulevaisuuden tiedonvaihdon ratkaisujen osalta. Todettiin, että konkreettisia ratkaisuja ei vielä ole, ja tällä hetkellä käynnissä olevista ja menneistä joustomarkkinahankkeista saadaan oppeja ja kokemuksia, joita voidaan hyödyntää käytännön toteutuksessa. Hankkeissa on tehty konkreettisia toteutuksia, mutta suoraan toteutukseen ne eivät todennäköisesti sellaisenaan tule.

Itsenäiseen aggregaattoriin liittyen kommentoitiin kompensatiomekanismeja. ET ja Paikallisvoima ovat edistäneet sitä, että tasevastaava/sähkönmyyjä saavat kompensaaion itsenäisen aggregaattorin toiminnasta, sillä se voi aiheuttaa lisätyötä näille tahoille. Todettiin myös, että tasevastaavalle tulisi ilmoittaa mikäli taseessa on itsenäisen aggregaattorin operoima kohde, koska tällä voi olla vaikutusta tasevastaavan toimintaan.

1.3 Ajankohtaiset asiat

Ajankohtaisina asioina Eero ja Teemu esittelivät neljä nostoa: varttitaseen go-live 22.5., aiemmista kokouksista tutun markkinamuutos-kalvon, tiedonvaihdon tiekarttatyön edistymisen ja alkuperätakuiden tuotantotietojen toimittamiseen liittyvät uutiset.

Varttitaseen go-livestä todettiin, että toimialalla on vielä töitä jäljellä, ja kaikkea ei ehditä saada valmiiksi 22.5. mennessä. Joissakin tapauksissa muutoksia alettiin tekemään liian myöhään, vain muutaman kuukauden varoajalla. Joillakin verkoilla on ollut haasteita saada mittauksia varttiin. Markkinamuutosten osalta NBM-hankkeen tarkempi aikataulu on vielä julkaisematta, tästä odotetaan lisätietoja kesäkuussa. Tuotantotietojen toimittamiseen liittyen keskusteltiin siitä, että tarvittavia tietoja voisi saada useista eri lähteistä. Joissakin tapauksissa tiedot toimitetaan kantaverkkolaskutuksen yhteydessä MSCONSsilla, lisäksi tietoja toimitetaan eSettille mistä niitä voisi mahdollisesti saada myös alkuperätakuita varten, ja osassa tapauksista tiedot olisi mahdollisesti saatavissa datahubista (Fingrid selvittää tätä tämän vuoden aikana). Toimijoita ja tilanteita on siis hyvin erilaisia, ja yhtä kaiken kattavaa ratkaisua ei välttämättä ole löydettävissä. Tavoitteena kuitenkin on tarjota MSCONS-lähetysten rinnalle toinen tapa, jotta halukkaat osapuolet joille se on mahdollista voivat luopua MSCONS-lähetyksistä. Resurssihaasteiden vuoksi asian selvittäminen menee syksylle/loppuvuodelle. Todettiin myös, että markkinatoimijat on tärkeää ottaa selvitystyössä mukaan, jotta ymmärrys kokonaisuudesta on parhaalla mahdollisella tasolla.

1.4 Nostot Foorumista

Ennen kokousta saatiin 2 nostoa, joista toivottiin käytävän keskustelua. Ensimmäinen liittyi osapuolitunnuksiin ja siihen, missä tilanteissa tulisi käyttää kansallisia, ja missä taas kansainvälisiä tunnuksia. Tällä hetkellä tilanne on epäselvä, ja tunnuksia käytetään sekaisin. Todettiin, että kansallisten tunnusten etu on niiden selkeys, ja toisaalta joissakin

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

16.5.2023

Julkinen

tapauksissa kansainväliset tunnukset eivät sinällään ole soveltuvia, koska sanomien merkkimäärät voivat tulla vastaan. Asiaa tulee selvittää, sillä kansallisiin tunnuksiin liittyy myös epäselvyyksiä muun muassa niiden myöntämisen osalta. Kansainvälisten tunnusten käytön laajentaminen on kuitenkin lähtökohtaisesti suotavaa, ja voi tulla markkinatoimijoille myös välttämättömäksi, kun markkinat kansainvälistyvät tulevaisuudessa.

Toinen nosto liittyi eSetille raportoitaviin mittaustietoihin. Toivottiin, että kaikki osapuolet raportoisivat tietoja samalla tarkkuudella, jolloin virheiden huomaaminen datasta olisi helpompaa. Tähän liittyen kommentoitiin, että varttisiirtymä aiheuttaa vielä oman haasteensa, sillä pilkottaessa tunnin mittaustietoja varttiin pyöristäminen voi aiheuttaa virheitä, kun tietoja summataan. Tätä asiaa voisi ottaa puheeksi suoraan eSetin kanssa, mutta tiedonvaihdonkehitysvastuu on kuitenkin Fingridillä. Asiaa selvitetään.

1.5 Muut nostot ja vapaa sana

Aika loppui, ja muihin nostoihin ei ehditty tarttua. Sovittiin, että Eero lähettää loppuvuoden kokouksista doodlen, jonka perusteella päätetään kokousajankohdat. Kokoukset ovat syyskuussa ja marras-joulukuussa.

Liitteet

Jakelu Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi

Tiedoksi Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihtotiimi